

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΜΑΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Τεύχος 17

	σελ.
☐ 'Ο Άγιος Σάββας	» 4
☐ 'Ο Άγιος Νικόλαος	» 26
☐ 'Ο Άγιος Στέφανος ὁ πρωτομάρτυρας	» 50

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

Ξ Γουριώτη

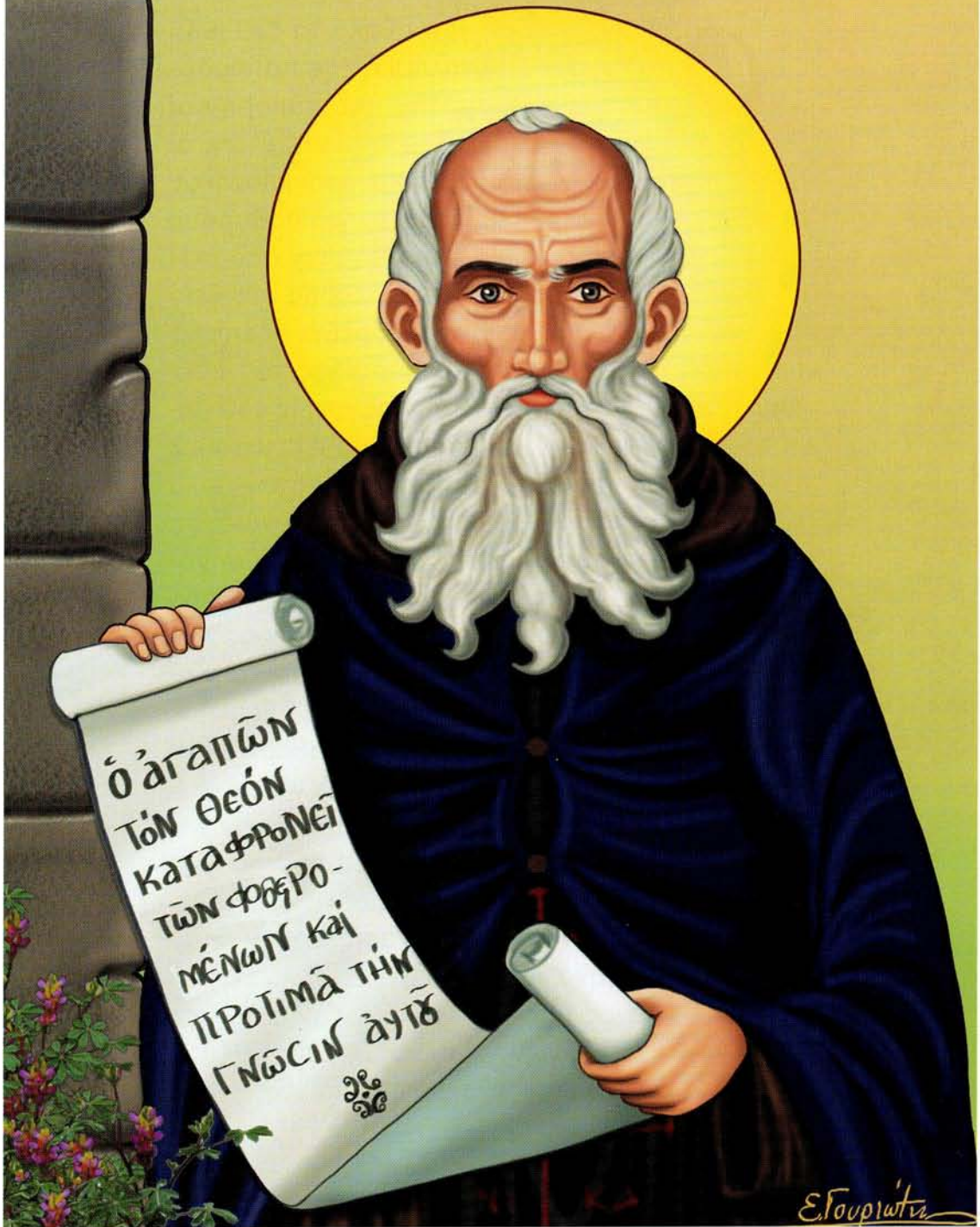
Ἀπολυτίκιο

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῶν Ὁσίων ἀκρότης καὶ Ἀγγέλοις ἐφάμιλλος,
ὡς ἡγιασμένος ἐδείχθης, ἐκ παιδός Σάββα
Ἄσιε· οὐράνιον γάρ βίον ὑπελθών, πρὸς ἔνθεον
ζωὴν χειραγωγεῖς, διὰ λόγου τε καὶ πράξεως
ἀληθοῦς, τοὺς πίστει ἐκβοῶντάς σοι· δόξα τῷ δε-
δωκότι σοι ἰσχύν, δόξα τῷ σέ στεφανώσαντι, δό-
ξα τῷ ἐνεργούντι διὰ σοῦ, πᾶσιν ἰάματα.

Ἐ Γουριώτη

Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ Ο ΗΓΙΑΣΜΕΝΟΣ

Ὁ Ἅγιος Σάββας

Ο Ἅγιος Σάββας γεννήθηκε τό 439 μ.Χ., στό χωριό Μουταλάσκη τῆς Καππαδοκίας καί προερχόταν ἀπό εὐπορη καί χριστιανική οἰκογένεια. Σέ ἡλικία πέντε ἐτῶν, οἱ γονεῖς του, ὁ Ἰωάννης καί ἡ Σοφία, ἀναγκάστηκαν νά ταξιδέψουν στήν Ἀλεξάνδρεια γιά σοβαροῦς πολεμικούς λόγους καί νά ὑπηρετήσουν ἀπό ἐκεῖ τόν βασιλιά. Ἔτσι παρέδωσαν τόν Σάββα στό θεῖο του, τόν Ἑρμεία, γιά νά τόν ἀναθρέψει κι ἐπίσης ἀνέλαβε τή διαχείριση τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηψιοῦ του, γιά νά τοῦ δώσει, ἐάν οἱ γονεῖς του πάθαιναν κάτι. Ὅμως ἡ γυναίκα τοῦ Ἑρμεία μισοῦσε τόν μικρό Σάββα καί τοῦ συμπεριφερόταν πολὺ σκληρά, γι' αὐτό ἐκεῖνος ἔφυγε καί πῆγε νά ζήσει σ' ἕναν ἄλλο θεῖο του, τόν Γρηγόριο. Ὁ Γρηγόριος ἦταν εὐσεβῆς ἄνθρωπος καί μέ τό παράδειγμα του, δίδασκε τόν ἀνηψιό του πῶς νά προσεύχεται στό Θεό, νά νηστεύει καί νά ζεῖ ἐνάρετα. Κοιντά σέ ἐκεῖνον τόν τόπο, ὑπῆρχε ἕνα μοναστήρι, τῶν Φλαβιανῶν, τό ὁποῖο ἔλκυε τήν καθαρὴ ψυχὴ τοῦ ἀγνοῦ παιδοῦ. Τότε, παρ' ὅλη τή νεαρή του ἡλικία, ὁ Σάββας ἄφησε τό σπίτι πού διέμενε καί ἀποφάσισε νά γίνει μοναχός καί νά μάθει τά ἱερά γράμματα. Μόλις τό ἔμαθαν οἱ θεῖοι του, δυσανεστήθηκαν καί τοῦ ζήτησαν νά γυρίσει στήν περιουσία του καί στήν κοσμικὴ ζωὴ, ἀλλά ὁ Ἅγιος πού ἦταν φωτισμένος ἀπό τόν Θεό γιά τήν ἀπόφαση πού εἶχε πάρει, δέν ἄλλαξε γνώμη καί τελικά οἱ συγγενεῖς του, δέχτηκαν τήν ἐπιθυμία του.

Ο ηγούμενος τῆς μονῆς παρέλαβε τόν Ἅγιο στήν ποιμνη του κι ἐκεῖνος ἄρχισε νά ὑποτάσσεται στά θελήματα τῶν ἄλλων μοναχῶν, μέ παραδειγματική ὑπακοή καί ταπείνωση. Ὅσο μεγάλωνε ὁ Σάββας, μάθαινε πῶς νά εἶναι ἐγκρατής, σεμνός καί ὑπομονετικός, γιατί ἤθελε νά γίνει ἀρεστός στόν Θεό. Μάλιστα, ὅταν καταλάβαινε πῶς ἔπεφτε σέ κάποιο παράπτωμα, σκληραγωγοῦσε μέ τιμωρίες τόν ἑαυτό του. Κάποτε, εἶχε ἀναλάβει νά καλλιεργήσει τόν κήπο τῆς μονῆς ἀλλά ἔτσι πῶς ἐργαζόταν, εἶδε μιά μηλιά κι ἔκοψε ἕναν καρπό γιά νά φάει. Τότε θυμήθηκε πῶς σύμφωνα μέ τήν καλογερική τάξη, δέν ἦταν ὥρα φαγητοῦ, οὔτε εἶχε τήν εὐλογία τοῦ γέροντά του. Ἔτσι, γιά νά νικήσει τό πάθος τῆς λαιμαργίας, πέταξε μακριά τό φρούτο καί δέν ἔφαγε ποτέ ξανά μήλο, μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς του. Ὁ Ἅγιος Σάββας εἶχε θερμή πίστη στό Θεό καί γι' αὐτό, νέος ἀκόμη, ἔκανε διάφορα θαύματα. Μία φορά, ὁ φούρναρης τῆς μονῆς, θέλησε νά στεγνώσει τά ροῦχα του πού βράχηκαν καί τά ἀκούμπησε στό φούρνο πού ἦταν ζεστός. Ἀλλά τήν ἐπόμενη μέρα, ξέχασε νά τά βγάλει ἀπό ἐκεῖ καί μόλις ἄναψε τή φωτιά, τά ροῦχα κινδύνεψαν νά καοῦν. Τότε ὁ Ἅγιος, βλέποντας τή μεγάλη ἀνησυχία τοῦ μοναχοῦ πού δέ μποροῦσε νά ξανασβήσει τό φούρνο, μπῆκε μέσα στίς φλόγες, ἄρπαξε τά ροῦχα καί τά παρέδωσε στόν φούρναρη, χωρίς ὁ ἴδιος νά πάθει ἀπολύτως τίποτα.

Μέ τά χρόνια ὁ Σάββας προόδευε στήν ἀρετή κι ἀργότερα θέλησε νά αὐξήσει τούς ἀσκητικούς του ἀγῶνες. Γι' αὐτό, μέ τήν εὐχή τοῦ γέροντά του, πῆγε στά Ἱεροσόλυμα, μέ σκοπό νά προσκυνήσει τούς θεοβάδιστους Ἀγίους Τόπους, καθώς καί νά βρεῖ ἀσκητές στήν ἔρημο, γιά νά διδαχθεῖ καί νά ὠφεληθεῖ ἀπό αὐτούς. Ἦταν τότε περίπου εἴκοσι ἐτῶν. Ἐκεῖ συνάντησε τόν Μέγα Εὐθύμιο καί τόν παρακάλεσε νά τόν κρατήσει στό μοναστήρι του. Ἐπειδή ὅμως ὁ Σάββας ἦταν ἀρχάριος στήν ἀσκητική ζωή, ὁ Εὐθύμιος τόν ἔστειλε προσωρινά σέ ἕνα ἄλλο μοναστήρι, στή Λαύρα, ὅπου ἡγούμενος ἦταν ὁ Θεόκτιστος. Ὁ Ἅγιος παρέμεινε σέ ἐκεῖνο τόν τόπο γιά δέκα χρόνια, συμμετέχοντας στό πρόγραμμα τῆς μονῆς, μέ αὐστηρές νηστείες, πολύωρες ἀγρυπνίες, σωματικό κόπο καί ψυχικό ἀγῶνα. Ἀλλά ὁ διάβολος πού εἶδε τήν πνευματική προκοπή τοῦ Σάββα, θέλησε νά τόν πολεμήσει μέ τόν ἐξῆς τρόπο. Ἐκεῖνον τόν καιρό, πέθαναν οἱ γονεῖς ἑνός μοναχοῦ κι αὐτός ταξίδεψε στήν Ἀλεξάνδρεια, συνοδευόμενος ἀπό τόν Ἅγιο, γιά νά τακτοποιήσει τήν περιουσία του. Ἐκεῖ ὁ Σάββας, ἔτυχε νά συναντηθεῖ μέ τούς γονεῖς του, ὕστερα ἀπό τόσα χρόνια. Ὅταν τόν γνώρισαν ἐκεῖνοι, ἄρχισαν νά τόν ἱκετεύουν κλαίγοντας, νά ἐγκαταλείψει τό μοναστήρι καί νά ζήσει μαζί τους, στίς ὑπηρεσίες τοῦ βασιλιᾶ. Ὁ Ὅσιος ὅμως γνωρίζοντας τό τέχνασμα τοῦ πονηροῦ, ἀπάντησε:

-Δέν εἶναι ἄξιος ἐκεῖνος πού ἀγαπάει τούς γονεῖς του, περισσότερο ἀπό τόν Θεό!

Πράγματι, οἱ γονεῖς του, συμφώνησαν μέ τήν ἀπόφασή του καί δέν τόν ἐνόχλησαν ξανά.

Στό μεταξύ, ὁ ἡγούμενος Θεόκτιστος πέθανε καί ὁ Μέγας Εὐθύμιος ὄρισε νέο ἡγούμενο, τόν Λογγίνο. Τότε ὁ Ἅγιος Σάββας θέλησε νά ζήσει μέ περισσότερη ἡσυχία καί ἄσκηση γι' αὐτό ὁ ἡγούμενος τοῦ ἐπέτρεψε νά παραμείνει σέ μία σπηλιά, μακριά ἀπό τό μοναστήρι, ἔχοντας ὡς μόνη ἐργασία τήν προσευχή. Ἔτσι ὁ Ὅσιος ἀγρυπνοῦσε καί προσευχόταν μέ δάκρυα κατάνυξης, δοξολογώντας τόν Θεό καί παρακαλώντας Τον, γιά τό ἔλεος ὄλου τοῦ κόσμου. Ὑστερα ἀπό πέντε χρόνια, ὁ Μέγας Εὐθύμιος κάλεσε μαζί του τόν Σάββα, σέ μία ἔρημο κοντά στή Νεκρά Θάλασσα, γιά νά ἀσκητέψουν τίς ἡμέρες τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἐκεῖνος ὁ τόπος ἦταν κατάξερρος, ὁ ἥλιος καυτερός καί δέν ὑπῆρχε καθόλου νερό, γι' αὐτό ὁ Ὅσιος δέν ἄντεξε καί λιποθύμησε. Τότε, ὁ Μέγας Εὐθύμιος προσευχήθηκε στό Θεό γιά νά τοῦς δώσει νερό κι ἀκουμπώντας τό ραβδί του στήν ξεραμένη γῆ, εὐθύς ἄρχισε νά πηγάζει δροσερό νερό. Ἀπό αὐτό ἤπιε ὁ Ἅγιος κι ἀμέσως συνῆλθε, εὐχαριστώντας τό Θεό γιά τό θαῦμα πού ἔγινε καί πῆρε θάρρος, γιά νά συνεχίσει μέ περισσότερο ζῆλο τοῦς ἀσκητικούς του ἀγῶνες.

Επειτα από λίγα χρόνια, ο Μέγας Εὐθύμιος κοιμήθηκε εἰρηνικά καί ὁ μαθητής του, ὁ Ὅσιος Σάββας, προχώρησε στήν ἔρημο, κοντά στόν Ἰορδάνη ποταμό, ὅπου παρέμεινε γιά τέσσερα χρόνια. Ἐκεῖ συνεχίστηκε ἡ αὐστηρή ἄσκηση, ἡ ἐλάχιστη τροφή, οἱ πολύωρες ἀγρυπνίες μά καί ὁ ἄγριος πόλεμος τῶν δαιμόνων, πού προσπαθοῦσαν νά τόν τρομάξουν, παίρνοντας μορφές ἄγριων θηρίων καί φαρμακερῶν ἔρπετῶν. Ὅμως, μία νύχτα παρουσιάστηκε ὀλόλαμπρη ἡ Θεοτόκος στό Σάββα, ἡ ὁποία τοῦ ἔδειξε ἕναν ἄλλον τόπο γιά νά κατοικήσει καί ὁ Ἅγιος ὑπακούοντας, μεταφέρθηκε σέ μία σπηλιά ἐνός βουνοῦ. Ἡ φήμη του, τότε, ἔγινε γνωστή στίς γύρω περιοχές καί πολλοί προσκυνητές πηγαιναν νά τόν συναντήσουν γιά νά ὠφεληθοῦν. Ἔτσι μαζεύτηκαν ἀρκετοί μοναχοί πού ἤθελαν νά ἀσκητέψουν κοντά στόν Ἅγιο, γι' αὐτό ἐκεῖνος ἔχτισε ἐκκλησία καί ἀνέλαβε νά τοῦς διδάσκει καί νά τοῦς συμβουλεύει. Ἀλλά κάποιοι κακόβουλοι μοναχοί, παραπονέθηκαν στόν Πατριάρχη τῶν Ἱεροσολύμων ὅτι ὁ Σάββας δέν εἶχε γίνει ἱερέας καί δέν ἦταν ἄξιος νά καθοδηγεῖ τοῦς ἀσκητές, γι' αὐτό ἤθελαν κάποιον ἄλλον γιά ἡγούμενό τους. Ὁ Πατριάρχης Σαλούστιος ὅμως, πού γνώριζε τόν ἐνάρετο Ὅσιο, τόν κάλεσε στά Ἱεροσόλυμα καί τόν χειροτόνησε ἱερέα μπροστά στους κατηγορούς του, σέ ἡλικία πενήντατριῶν ἐτῶν. Κατόπιν τοῦς εἶπε:

-Τώρα λοιπόν ἔχετε ἡγούμενο, τόν ὁποῖο χειροτόνησα, ὄχι γιά τό δικό του καλό, ἀλλά γιά τή δική σας ὠφέλεια.

Μετά τόν θάνατο τοῦ συζύγου της, ἡ μητέρα τοῦ Ἁγίου Σάββα, πῆγε νά συναντήσῃ τόν γιό της. Ὁ Ὅσιος, τότε, τή συμβούλεψε νά ἀφήσῃ τά μάταια πράγματα αὐτοῦ τοῦ κόσμου καί νά ἀσχοληθεῖ μέ τήν ψυχή της. Πράγματι, ἡ Σοφία ἐκάρη μοναχή κι ἔζησε γι' ἀκόμη λίγα χρόνια. Ἀρκετά μακριά ἀπό τό μοναστήρι τῆς Λαύρας, ὑπῆρχε ἕνα βουνό πού λεγόταν Καστέλι. Ἐκεῖ, κατά τούς εἰδωλολατρικούς χρόνους, εἶχαν χτιστεῖ ναοί τῶν εἰδώλων, μέ ἀποτέλεσμα νά κατοικοῦν δαιμόνια καί νά συνταράσσουν τόν τόπο μέ οὐρλιαχτά καί σεισμούς, ὅταν πλησίαζε κάποιος ἄνθρωπος. Τότε ὁ Ἅγιος Σάββας, θέλησε νά καθαγιάσῃ ἐκεῖνο τό βουνό κι ἀφοῦ πῆρε ἁγιασμένο λάδι ἀπό τό Ἱεροσόλυμα, πῆγε κι ἔρανε ὅλη τήν περιοχή, κάνοντας ταυτόχρονα θερμή προσευχή. Ἀμέσως πλήθη ἀπό δαίμονες ἄρχισαν νά κραυγάζουν καί νά δημιουργοῦν πανικό σέ ὅλοκληρο τό Καστέλι. Μάλιστα, μερικοί οὐρλιαζαν κι ἔλεγαν:

-Γιατί, Σάββα μᾶς διώχνεις ἀπό τό σπίτι μας; Φεύγουμε γιατί εἶσαι ἀγαπητός στόν Θεό καί ἡ παρουσία σου μᾶς καίει!

Κατόπιν ὁ Ἅγιος ἔχτισε μοναστήρι καί ὁ τόπος καθαγιάστηκε ἐντελῶς. Μάλιστα δέν ἦταν λίγοι οἱ μοναχοί πού ἀσκήτευαν ἐκεῖ. Ὅσο γιά τή μονή τῆς Λαύρας, οἱ μοναχοί ξεπέρασαν τούς πέντε χιλιάδες, ἐκτός ἀπό ἐκείνους πού ζοῦσαν στίς γύρω σπηλιές.

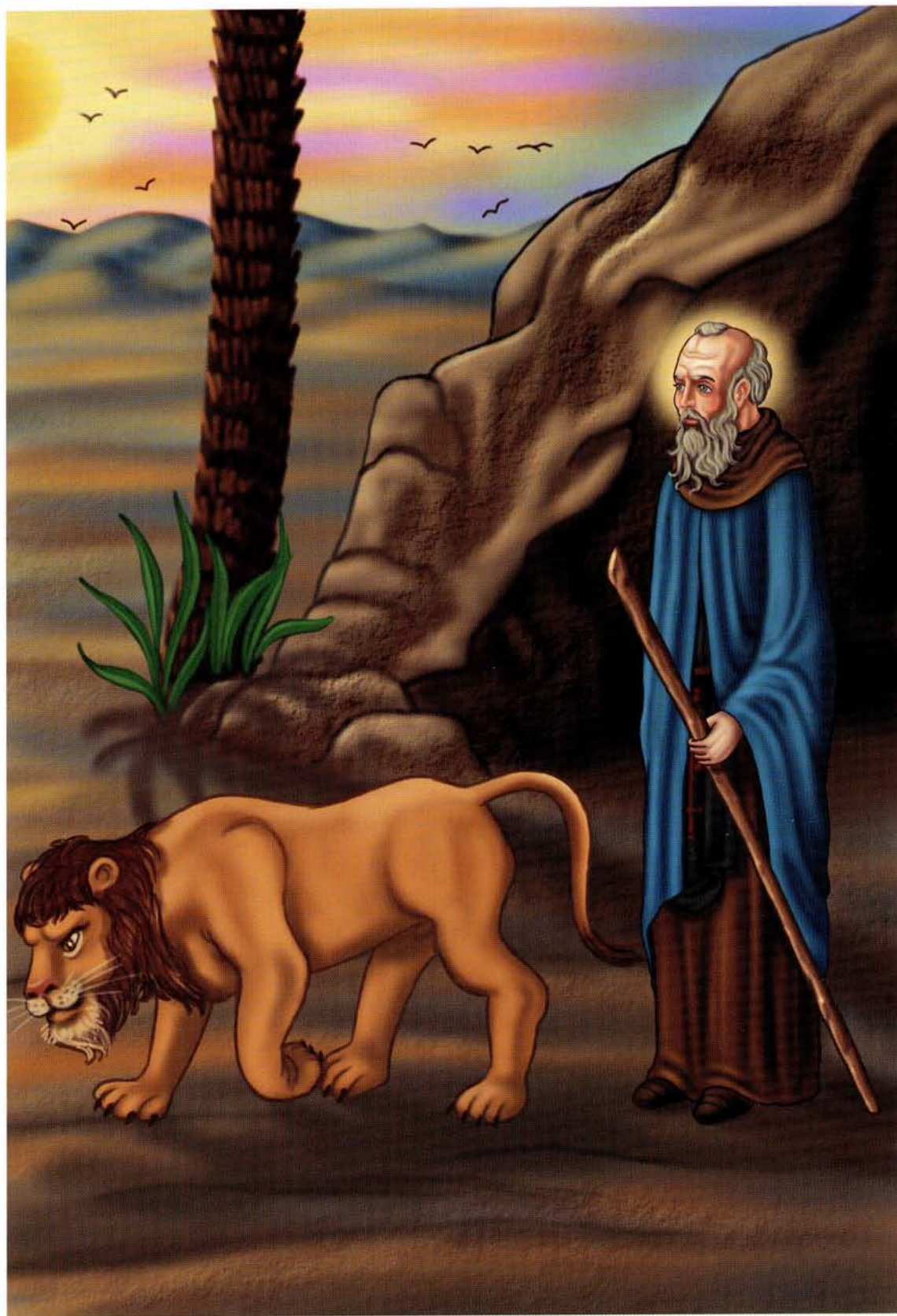

Ομως, οί κακόψυχοι ἐκεῖνοι μοναχοί, ἄρχισαν πάλι νά συκοφαντοῦν τόν Ὅσιο γιά διάφορες ψεύτικες κατηγορίες. Ὁ Ὅσιος Σάββας, τότε, γιά νά διδάξει τήν ὑπομονή καί τήν ταπείνωση, ἔφυγε μακριά, σέ μία σπηλιά ὅπου ζοῦσε ἕνα λιοντάρι. Ἀλλά τό θηρίο τόν ἔπιασε ἀπό τό ροῦχο του καί προσπαθοῦσε νά τόν βγάλει ἔξω ἀπό τή φωλιά του. Τότε ὁ Ἅγιος εἶπε:

-Ἄν μέ θέλεις, χωρᾶμε καί οἱ δύο στή σπηλιά. Ἄν πάλι σ' ἀρέσει ἡ μοναξιά, βρές κάποιον ἄλλον τόπο, γιατί ἐδῶ θέλω νά προσευχηθῶ στόν Δημιουργό μας!

Τό λιοντάρι τότε ὑπάκουσε κι ἔφυγε ἤρεμο σέ ἄλλη φωλιά.

Λίγο καιρό ἀργότερα, μαθεύτηκε ἡ νέα στέγη τοῦ Ὁσίου καί πολλοί μοναχοί πήγαιναν νά ζήσουν κοντά του, ὡς ὑποτακτικοί. Τότε οἱ ἄμυαλοι συκοφάντες ἐνημέρωσαν τόν Πατριάρχη ὅτι τόν Σάββα, τόν ἔφαγαν τά θηρία στήν ἔρημο, γι' αὐτό ἤθελαν νέο ἡγούμενο. Ὁ Πατριάρχης ὁμως δέν τοῦς πίστεψε καί περίμενε νά συναντήσῃ τόν Ὅσιο. Ὄντως, τήν παραμονή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὁ Ἅγιος πῆγε νά προσκυνήσῃ στή Ἱεροσόλυμα καί ἀνταμώθηκε μέ τόν Πατριάρχη. Ἐκεῖνος τότε τόν παρακάλεσε νά γυρίσῃ στή Λαύρα γιά νά καθοδηγεῖ τοῦς μοναχοῦς, ἐνῶ οἱ ἀνυπότακτοι ἔπρεπε νά φύγουν ἀπό τή μονή. Ἔτσι κι ἔγινε.

Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀγάπης, δέν ἀμέλησε γιά τούς μοναχοὺς πού ἐπαναστάτησαν κι ἔφυγαν ἀπό τή Λαύρα. Ἀντίθετα, φρόντισε νά στείλει τρόφιμα καί χρήματα στή νέα τους κατοικία, ἀλλά ἀνέλαβε καί νά τούς χτίσει ἐκκλησία, κελιά καί ἀρτοποιεῖο. Ὁ Ἅγιος συμβούλευε τούς ὑποτακτικούς του νά εἶναι ἀνεκτικοί στά σφάλματα τῶν ἄλλων ἀλλά αὐστηροί στά δικά τους λάθη. Τούς προέτρεπε, ἂν πράξουν κάποιο ἀμάρτημα, ὄχι μόνο νά ζητοῦν συγχώρεση ἀπό τόν Θεό μά καί νά τιμωροῦν τόν ἑαυτό τους μέ αὐστηρή νηστεία καί ἀπομόνωση, γιά νά μαλακώσει ἡ καρδιά τους καί νά μετανοήσουν εἰλικρινά. Κάποτε ὁ Ὅσιος περπατοῦσε μέ ἕνα νεαρό μαθητή του καί συνάντησαν κάποιους ἀνθρώπους μαζί μέ μία ὠραία κοπέλα. Τότε ὁ Ἅγιος, γιά νά δοκιμάσει τόν μοναχό, εἶπε:

-Ἐκείνη ἡ δύστυχη νέα πρέπει νά ἦταν τυφλή.

Ἄλλά ὁ μαθητής τοῦ ἀπάντησε:

-Ὅχι γέροντα, τήν πρόσεξα καλά, εἶχε πολύ ὄμορφα μάτια!

Τότε ὁ Ὅσιος τόν μάλωσε καί τοῦ εἶπε:

-Φαίνεται ξέχασες τί λέει ἡ Ἁγία Γραφή, γι' αὐτό λοιπόν δέ θά μπεῖς ξανά στό κελί μου, μέχρι νά μάθεις νά κυριαρχεῖς τίς αἰσθήσεις σου!

Κατόπιν ὁ μοναχός πῆγε γιά ἄσκηση στό Καστέλι καί σύντομα πρόκοψε στήν ἀρετή.

Τόν καιρό πού βασίλευε ὁ Ἀναστάσιος (491-518 μ.Χ.), στήν Ἐκκλησία ξέσπασε μεγάλη ταραχή. Ὁ βασιλέας καί μερικοί ἀρχιερεῖς παρασύρθηκαν στήν αἵρεση τοῦ Μονοφυσιτισμοῦ, σύμφωνα μέ τήν ὁποία, δεχόταν μόνο τή μία φύση τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἄνθρωπο ἀλλά ὄχι καί ὡς Θεό. Ὁ Ἀναστάσιος λοιπόν, ἐξόριζε τούς Ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς καί στή θέση τους ἔβαζε αίρετικούς, γιά νά ὀδηγήσουν τό λαό στήν πλάνη. Τό ἴδιο ἔπραξε καί στόν ἀρχιερέα τῆς Παλαιστίνης, τόν Ἡλία. Τότε ὁ Ὀρθόδοξος ἀρχιερέας ἔστειλε γράμμα στόν βασιλέα, μαζί μέ ἀρκετούς κληρικούς καί τόν Ὅσιο Σάββα, γιά νά διαμαρτυρηθοῦν γιά τά σκάνδαλα πού συνέβαιναν. Τό γράμμα παρακινούσε τόν Ἀναστάσιο νά δεχτεῖ τούς κληρικούς καί ἰδίως τόν ἀσκητή Σάββα καί νά σταματήσει τόν πόλεμο κατά τῶν Ὀρθοδόξων. Ὄταν ἔφτασαν στό παλάτι, οἱ φρουροί ἐπέτρεψαν τήν εἴσοδο σέ ὅλους ἐκτός ἀπό τόν Ὅσιο, ἐπειδή φοροῦσε φτωχικά ροῦχα. Μόλις ὁ Ἀναστάσιος διάβασε τό γράμμα, ρώτησε νά μάθει ποιός ἦταν ὁ Σάββας καί τοῦ εἶπαν ὅτι βρισκόταν ἔξω ἀπό τό παλάτι. Ἀμέσως δόθηκε διαταγή νά τόν φέρουν μέσα. Ὁ βασιλέας τότε, ἀντίκρουσε τόν Ὅσιο νά λάμπει ὀλόκληρος καί συγκινημένος τόν παρακάλεσε νά ζητήσει ὅτι χάρη ἤθελε. Ὁ Ἅγιος τότε ζήτησε εἰρήνη στήν Ἐκκλησία καθῶς καί νά ἐπιστρέψει στό θρόνο ὁ ἀρχιερέας Ἡλίας.

Ομως ὁ βασιλέας δέ μετανόησε εἰλικρινά ἀπό τήν πλάνη πού ὑποστήριζε, γι' αὐτό ἐξόρισε καί πάλι τόν Ἡλία, συνεχίζοντας τή σκληρή πολεμική κατά τῶν Ὁρθοδόξων. Ὁ Ὅσιος τότε, μαζί μέ δύο μαθητές του, πῆγαν νά συναντήσουν τόν ἐξόριστο ἀρχιερέα κι ἐκεῖνος, φωτισμένος ἀπό τόν Θεό, τούς ἀνήγγειλε ὅτι ὁ Ἀναστάσιος εἶχε ἤδη πεθάνει. Τό 518-527 μ.Χ. αὐτοκράτορας ἔγινε ὁ Ἰουστινιανός, ὁ ὁποῖος καταδίκασε τίς αἰρετικές ἀποφάσεις τῶν Μονοφυσιτῶν καί μέ τή Δ' Οἰκουμενική Σύνοδο, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἠσύχασε ἀπό τίς διαμάχες. Ὁ Ἅγιος Σάββας ἀγωνίστηκε σκληρά γιά νά ὑπερασπίσει τούς Ὁρθοδόξους καί νά θριαμβεύσει ἡ Ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Πολλές φορές, γιά νά ἐνισχύσει τήν πίστη τῶν Χριστιανῶν θαυματουργοῦσε καί οἱ ἄνθρωποι δόξαζαν τό Θεό. Ὅμως τό 533 μ.Χ. ὁ Ὅσιος ἀρρώστησε καί σέ ἡλικία ἐνενήντα τεσσάρων ἐτῶν, πῆγε στό μοναστήρι του, στή Λαύρα, ὅπου κοιμήθηκε εἰρηνικά. Οἱ Χριστιανοί τόν ἐνταφίασαν μέ τιμές καί τό λείψανό του παρέμεινε ἐκεῖ μέχρι τήν παρακμή τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἀργότερα μεταφέρθηκε στή Κωνσταντινούπολη, κατόπιν στή Βενετία καί τό 1965 ἐπιστράφηκε ξανά στή Λαύρα, ὕστερα ἀπό χίλια περίπου χρόνια. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη τοῦ Ὁσίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, κάθε χρόνο τήν 5η Δεκεμβρίου.

